

Juryrapport LFA

Titel: Jode Henkere
Gezelschap: Volkstoneel Kerkrade
Regie: Stan Ras
Auteur: Haye van der Heijden
Datum: 4 november 2017

p/a Huis voor de Kunsten Limburg
Ondernemersplein Limburg
Steegstraat 5
6041 EA Roermond
Postbus 203
6040 AE Roermond

T 0475 399 261
info@toneelhuislfa.nl
www.toneelhuislfa.nl

IBAN: NL63 INGB 0672 4994 01
BIC: INGB NL 2 A
KvK Limburg S 41072600

Deze mix tussen een serieus stuk en komedie is net even anders dan de stukken die ik van het Volkstoneel gewend ben. Het heeft dan ook even nodig voor het publiek de code van de avond doorheeft. Pas na het eerste echte lachsalvo komt iedereen iets losser. Wellicht proefde het ietwat onwennig, dit genre dat toch nét even anders is?

Er is gekozen voor een redelijk natuurlijke speelstijl, maar ik denk dat het misschien nog net iets groter had mogen zijn. Zonder karikaturen van de personages te maken –dat past immers niet helemaal bij dit genre- hadden alle personages nét iets meer mogen verschillen van elkaar. In ieder genre gaat het uiteindelijk om de innerlijke motor – wat drijft je personage? Bij een aantal spelers zie ik de neiging om voor de veilige(re) kant te kiezen en het in een vorm te gieten. En hoewel de vorm dan wel beheerst wordt, mist het hier en daar de overtuiging. Intenties zijn niet overal even helder. Een logisch gevolg van het spelen op vorm is dat je elkaar kwijt raakt. De ideale speelsituatie is dat de ander jou ‘doet doen’. Je zet elkaar ‘aan’ als het ware. Binnen de afspraken die je met elkaar gemaakt hebt, is het belangrijk je telkens opnieuw weer te verhouden tot elkaar. Niet te spelen op herinnering (‘gisteren werkte dit wel en lag het publiek dubbel’) maar om écht in het moment te durven zijn. Écht te luisteren en te reageren op elkaar.

En dat zorgt er dan weer voor dat je publiek ook echt geraakt wordt of in de lach schiet.

De terzijdes van personages zijn heel fijn, maar juist daar valt nog winst te behalen. Dat zit bijvoorbeeld letterlijk in hoe je op de plek komt waar dit plaatsvindt. Heldere regiekeuze om dit telkens op dezelfde plek te laten plaatsvinden, ook wat betreft het licht. Alleen is het belangrijk dat je het als speler voor jezelf (en daarmee ook voor de kijker) logisch maakt hoe je op die plek komt. Nu komt het toch iets te vaak voor dat iemand naar die plek loopt, juist omdat je hebt afgesproken met elkaar dat een personage zijn gedachten en gevoelens deelt op die plek. Over het algemeen zijn deze terzijdes vrij serieus. Toch denk ik dat er misschien ook wel humor in te vinden zou zijn. Het gegeven (dat er iemand dood is of gaat) is zwaar genoeg, dat hoeft je als speler niet aan te dikken. Blijf de lichtheid opzoeken. De meest voor de hand liggende manier om een tekst te zeggen is niet altijd de meest interessante. Juist in repetities kun je alle kanten uitproberen en jezelf en je regisseur verrassen.

In de tweede helft van de voorstelling gaat het iedereen beduidend makkelijker af. Waar de eerste helft hier en daar wat vaart miste, is de tweede helft lekker op stoom. Spelers lijken steeds meer op hun gemak en durven meer van zichzelf te laten zien. Er is meer samenhang; zowel in speelstijl als tussen de spelers.

Het toneelbeeld is mooi. De tafel, de open slaande deuren... Je gelooft dat hier een welgestelde man woont. De aankleding klopt bij hetgeen er is ingezet en sluit naadloos aan bij de natuurlijke speelstijl. Maar ook hierin denk ik dat het iets meer uitgesproken had mogen zijn, zonder in te boeten aan geloofwaardigheid.

Het eindbeeld van de voorstelling is prachtig. En met een grote glimlach verlaat ik dan ook deze prachtige nieuwe zaal. Ik zou zeggen – blijf nieuwe wegen inslaan en ga daar vol voor. Het Volkstoneel heeft veel in haar mars!

Alle goeds!
Kiki van Aubel